

АРХИТЕКТОНСКО ПРОЕКТИРАЊЕ 1

лекции по архитектура

ПРОСТОР И ТЕЛО

10

ОРГАНИЗАЦИЈА НА ПРОСТОРОТ

лекции по архитектура

ПРОСТОР И ТЕЛО

Низ минатите недели, ги разгледувавме специфичните функции во рамки на домувањето. Иако се тоа секојдневни и секому добро познати активности, ваквиот поглед и преглед не оспособува да го гледаме, разбираме и вреднуваме просторот околу себе непосредно поврзан со телото (човекот): Така, кога зборуваме за одредени функции во станот, тоа не се однесува на она што станот го содржи (мебел и опрема-количини) туку, пред сè, тоа се однесува на она што тој го овозможува: можни сценарија- начини на користење на просторот

ОРГАНИЗАЦИЈА НА ПРОСТОРОТ

лекции по архитектура

ПРОСТОР И ТЕЛО

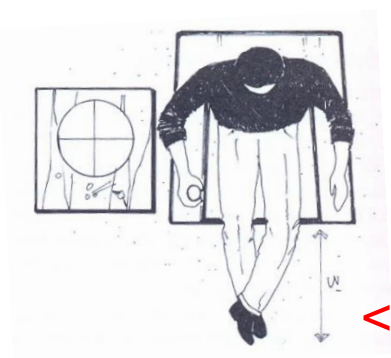
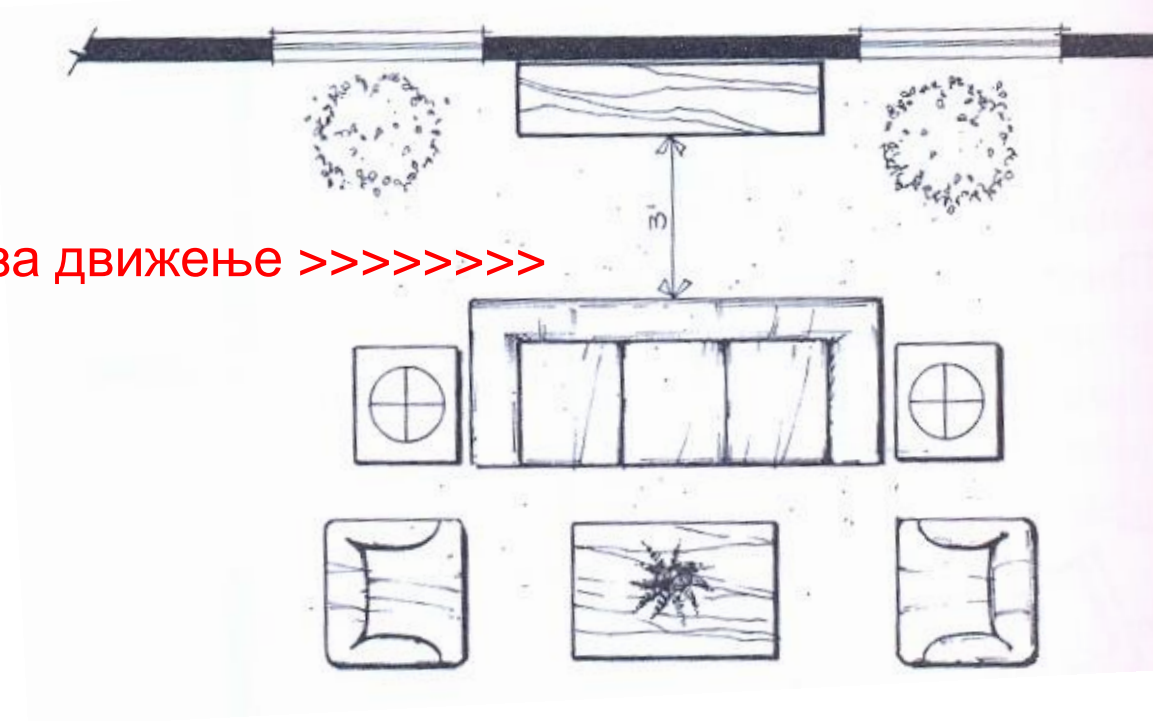
Во оваа лекција ќе се потсетиме на основните принципи во проектирањето: функционалните и просторните аспекти. Додека функционалните се однесуваат на правилното одвивање на активностите (и во таа смисла се мерливи - „димензионирање на простор“), просторните се однесуваат на квалитативните својства на просторот (пропорции, ориентации, релации и организации).

Во оваа фаза на проектирање од студентите се очекува првенствено да ги задоволат функционалните барања, но особено успешни случаи се оние што се трудат истите да ги усогласат со просторните аспекти.

ОРГАНИЗАЦИЈА НА ПРОСТОРОТ

простор за движење >>>>>>>

антропометрија

<<<< простор за седење

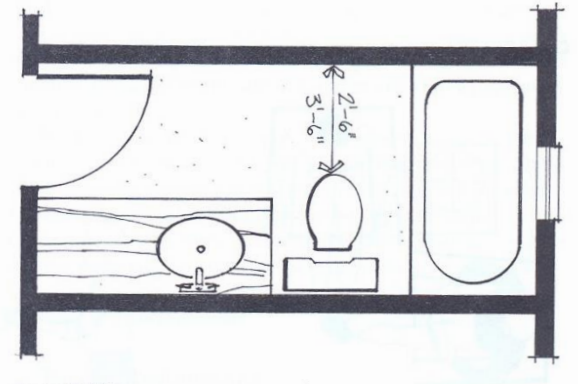
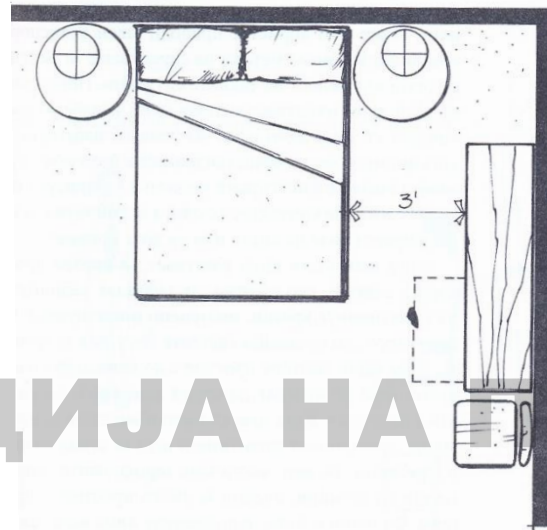
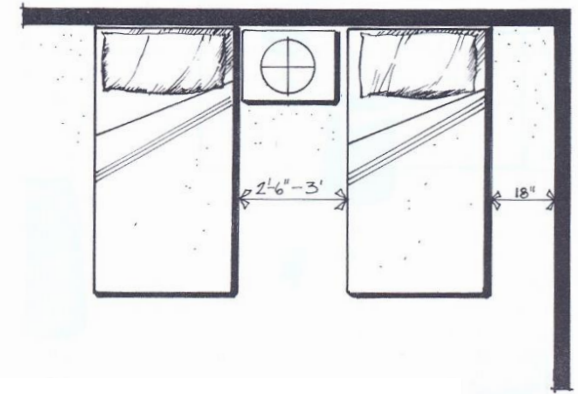
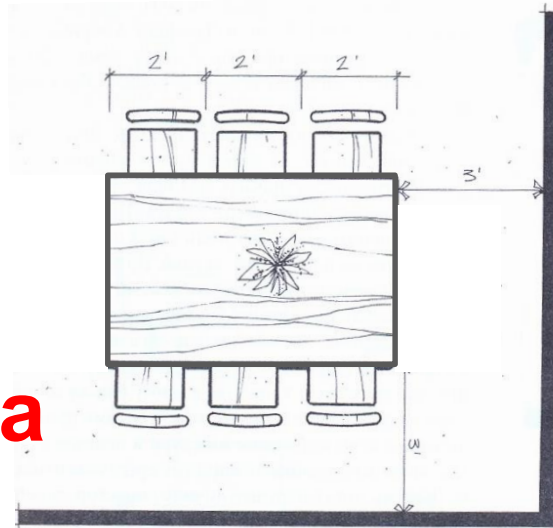
ОРГАНИЗАЦИЈА НА ПРОСТОРОТ

создавање /дефинирање/ на простор со **димензионирање**

антропометрија

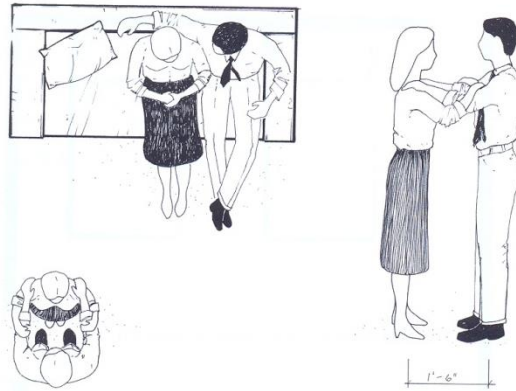
< простор за движење >

< простор за користење >

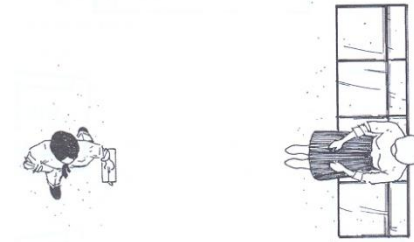
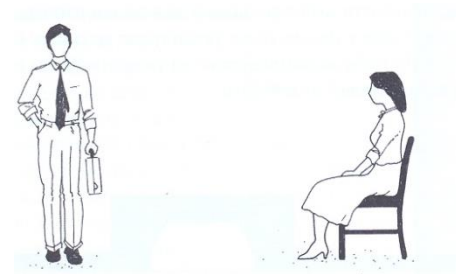
ОРГАНИЗАЦИЈА НА ПРОСТОРОТ

создавање /дефинирање/ на простор со **димензионирање**

интимно однесување

антропометрија

јавно однесување

ОРГАНИЗАЦИЈА НА ПРОСТОРОТ

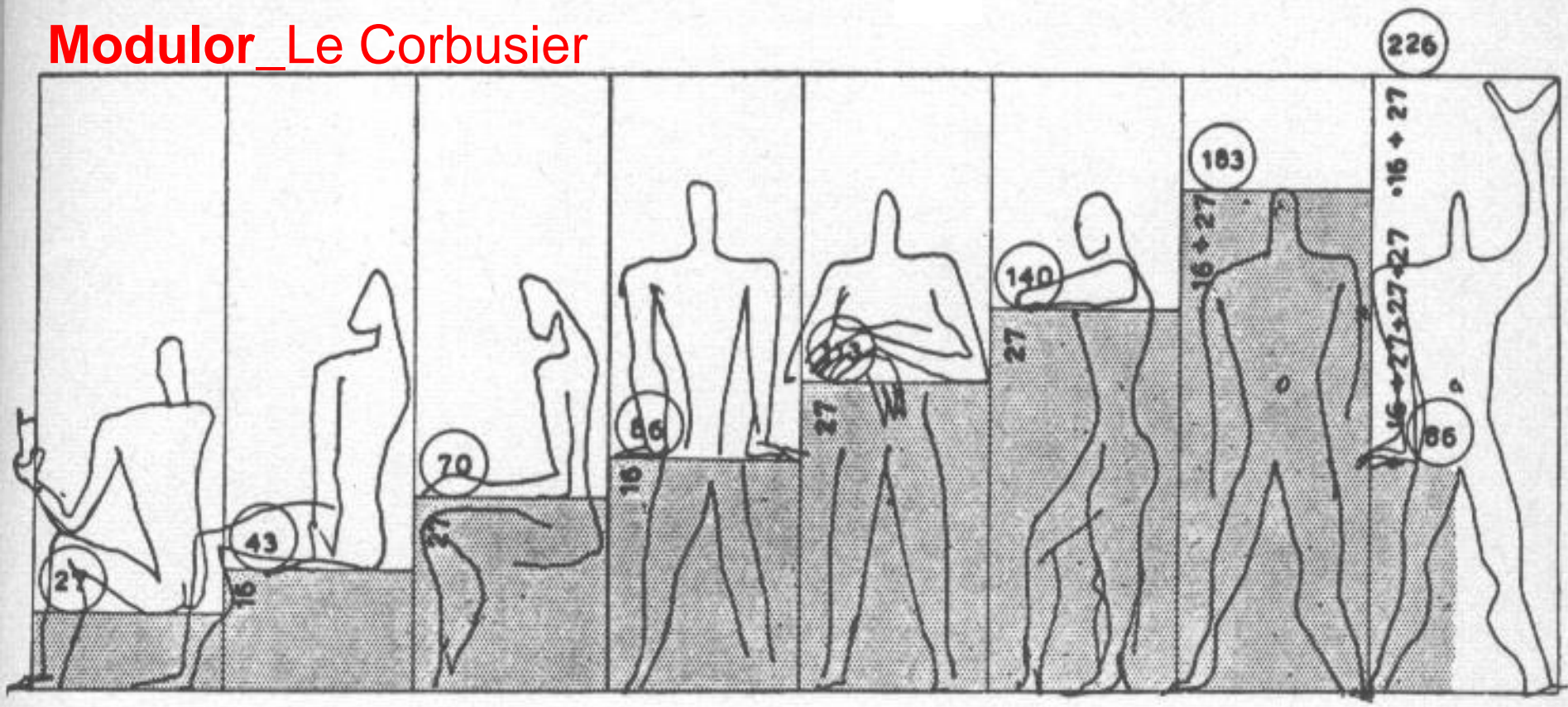
меѓусебни растојанија > интеракции

создавање /дефинирање/ на простор со димензионирање

Во **димензионирањето**, како прв принцип на осознавање и на создавање на простор, во голема мера се потпираме на антрополошките мерки, што има за цел да обезбеди поволна функционална шема.

Сепак, треба да имаме пред вид дека антропометриските податоци значат многу повеќе од сувопарни бројни изрази, како што и Ле Корбизје го дефинира Модулорот: „...повеќе од само серија на броеви со меѓусебна хармонија, ами систем на мерки што означуваат должина, површина, волумен... (со цел)... да се задржи човекот како мерило насекаде“.

Modulor_Le Corbusier

лекции по архитектура

ПРОСТОР И ТЕЛО

Покрај функционалните барања, во организацијата на просторот подеднакво учествуваат и просторните аспекти: големина, форма, ориентација. Како што досега е коментирано, ориентацијата е важен елемент на просторот и тоа се однесува, колку на поврзувањето со други простори и со надворешноста, толку и со **осветлувањето**. Од друга страна, осветлувањето е во тесна врска и со самата функција: за некои активности од исклучително значење е доброто и правилно осветлување (исто колку и материјалните добра- опремата и просторот за истата)

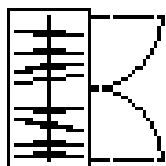
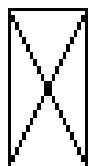
ОРГАНИЗАЦИЈА НА ПРОСТОРОТ

Во продолжение ќе разгледаме некои од разгледуваните функции во станот и нивниот однос кон осветлувањето:

простор за спиење

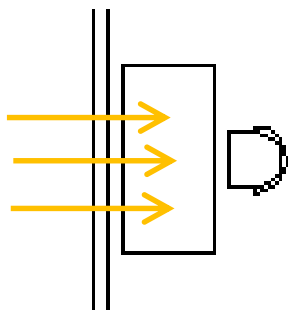
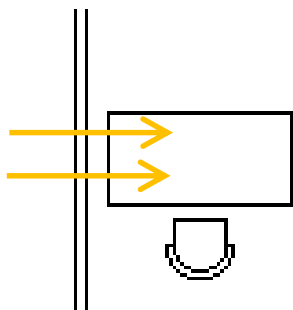

Спиење во суштина нема потреба од осветлување, напротив, самата активност бара минимум светлина. Меѓутоа, позицијата на креветот во однос на отворите се одредува според можностите за визуелна комуникација (поглед кон надвор од лежечка/седечка положба)

осветлување на внатрешноста на ормарот

Гардеробирањето најчесто се потпира на вештачко осветлување непосредно над просторот за таа намена, но секоја можност за природно осветлување е добредојдена

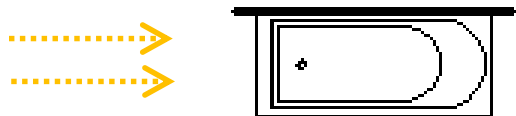
Работата (цртање, пишување, читање,...) секогаш има приоритетно место во однос на осветлувањето. Работната површина треба да е добро природно осветлена (дополнително се предвидува и вештачко) Најповолно е страничното (од лево) светло. Челното осветлување добро ја осветлува работната површина и нуди широки визури, но проблемот е во тоа што при таквата поставеност, тешко се пристапува до самиот прозорец (отворање/чистење), а корисникот нема увид во поголемиот дел од просторијата.

простор за лична нега и хигиена

Многу често, просторите за хигиена во станите се сместени во длабочината на објектот и немаат отвори за природно осветлување и ветрење. Тој проблем се надминува со вештачко осветлување и механичко (усилено) вентилирање.

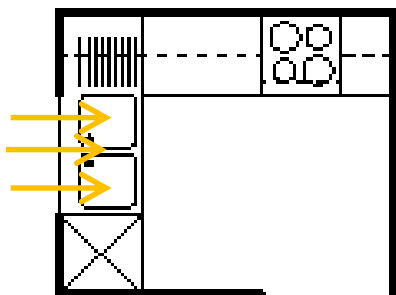
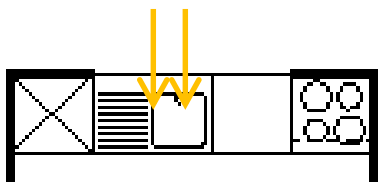
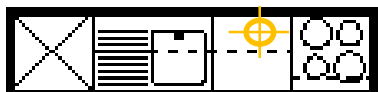
Сепак, секогаш кога е тоа возможно, секоја просторија во домот е најдобро кога би имала отвори за (макар минимално) природно осветлување, и за природно вентилирање.

Поврзано со негата и хигиената е и тоалетирањето (дотерувањето на лицето и телото) за што е потребна огледална површина- поставена над мијалникот. При тоа, повторно се препорачува странично (лево!) светло што овозможува прегледност без осенчување од десната рака со која се врши дејствието (чминкање, бричење,...)

И покрај визуриите што може еден отвор поставен во близина на просторот за бањање да ги понуди, вообичаено се избегнува прозорец непосредно над када поради температурните неприликите кога воздухот надвор е значително поладен, како и заради отежнатото пристапување до самиот прозорец за секојдневно користење.

простор за подготовка на храна

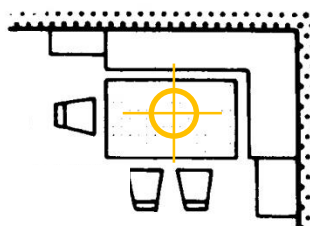
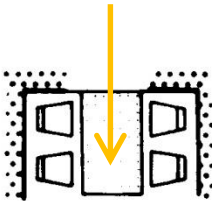
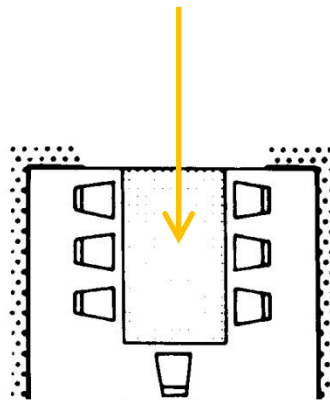
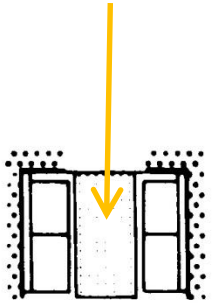
Како работен простор, кујната има потреба од добро осветлување.

Доколку е возможно секогаш треба да се предвидуваат отвори за светло и свеж воздух, иако над главната работна површина задолжително се поставува вештачко светло, а извлекувањето на пареата при готвење задолжително се решава со поставување на аспиратор над шпоретот.

Прозорските отвори се поставуваат над главната работна површина или уште подобро- над мијалникот што се наоѓа во непосредна близина, со тоа што парапетот треба да биде барем 30см повисок од работната површина (за да може да се отвори прозорец и кога на површината се наоѓаат разни кујнски садови).

Како и во сите други ситуации на мануелна работа, станичното (лево) светло е секогаш најдобра опција.

простор за земање на храна

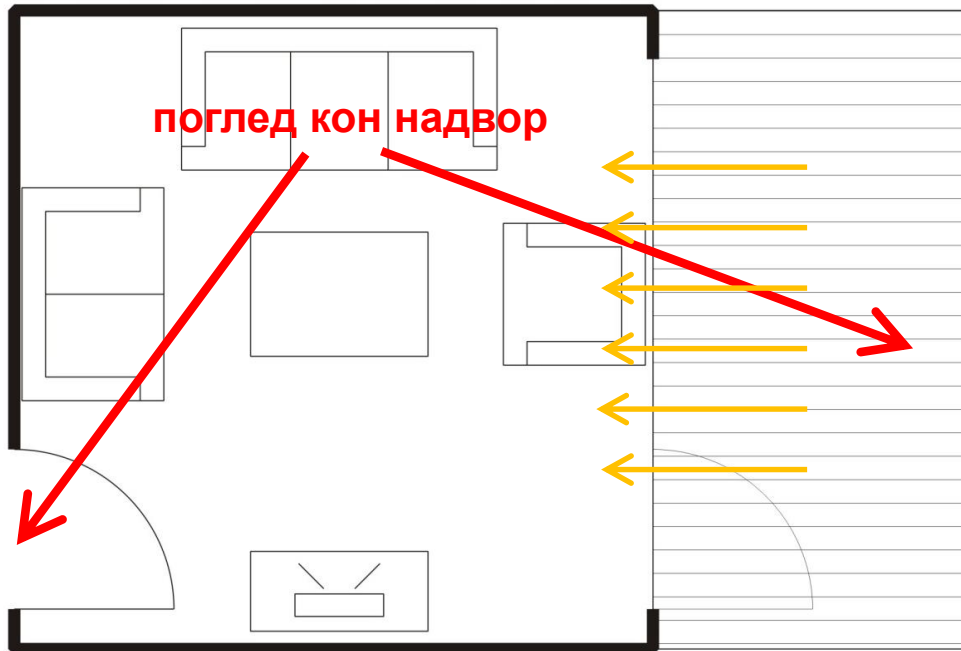

Во трпезариите, прозорски отвори се важен елемент што нуди природно осветлување, но и визури кон надвор.

Светлото (најдобро природно!) треба да ја осветлува површината на која се наоѓа храната, затоа кога масата е покрај прозорец светлината треба да упаѓа од делот на масата каде никој не седи за да се избегне засенување на површината/храната.

Дополнително, се предвидува вештачко осветлување насочено (од горе) кон центарот на масата за ручање.

простор за (дневен) престој

Во просторите за дневен престој потребно е најголемо количество на дневна светлина.

Седењето (одмор, читање, ...) има значителна потреба од светлина но и од визуална комуникација со надворешноста.

Гледањето ТВ, од друга страна, воопшто нема потреба од дневна светлина, па затоа треба да се обрне особено внимание во поставувањето на телевизор така да се избегне рефлексija на светлината во екранот (кога телевизорот е наспроти изворот на светлина) како и директен упад на светлина во очи на гледачите (кога телевизорот е под прозорец)

лекции по архитектура

ПРОСТОР И ТЕЛО

На крајот, уште еднаш ќе потсетиме на општите законитости во организирањето на елементите (формите) во просторот.

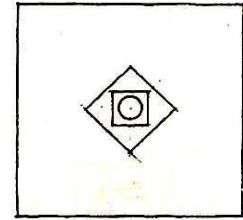
Во продолжение се користат слајдови од претходни предавања од предметот Архитектонско проектирање 1 со што сакаме да истакнеме дека архитектурата е секогаш повеќе од збирот на составните делови, што во суштина се должи на чинот на организирање на тие делови во една целина...

ОРГАНИЗАЦИЈА НА ПРОСТОРОТ

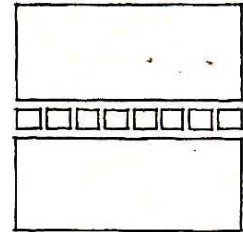
форма и простор: организација на форма и простор

просторни организации

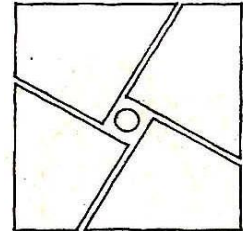
Централизирани организации

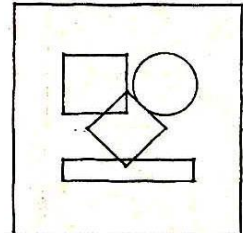
Линеарни организации

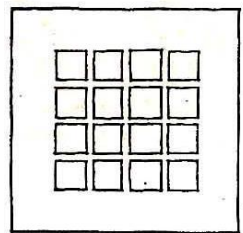
Радијални организации

Групирани организации

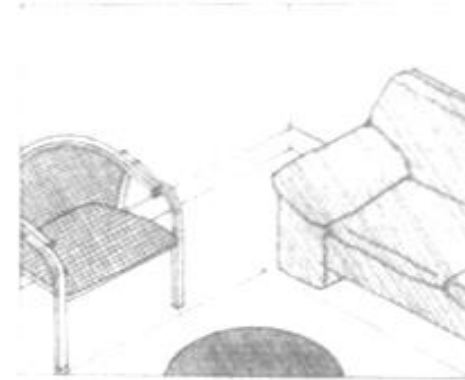
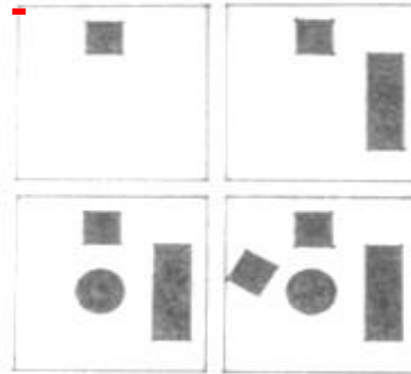

Мрежни организации

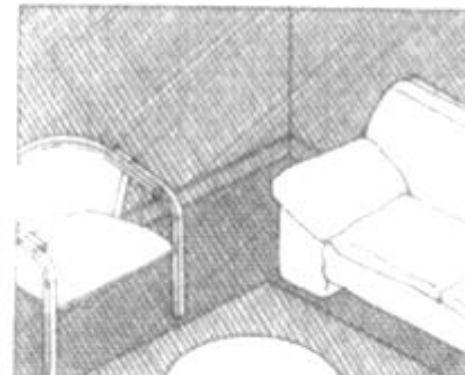
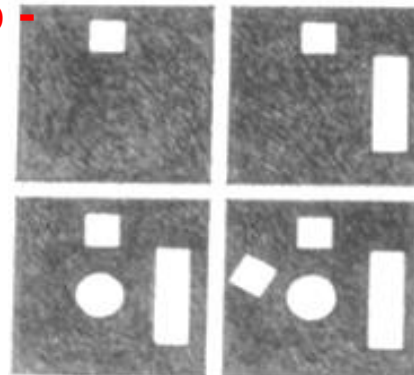

форма и простор: организација на форма и простор

објекти во простор -

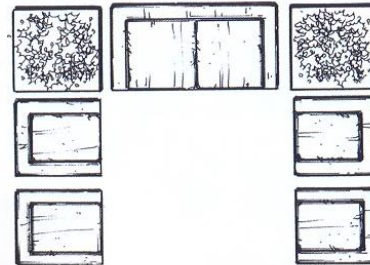
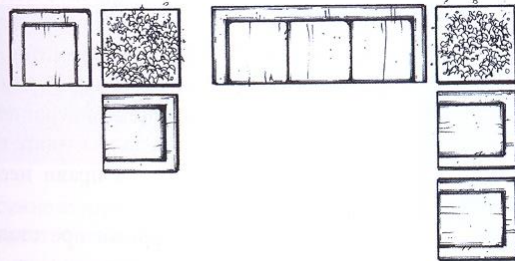
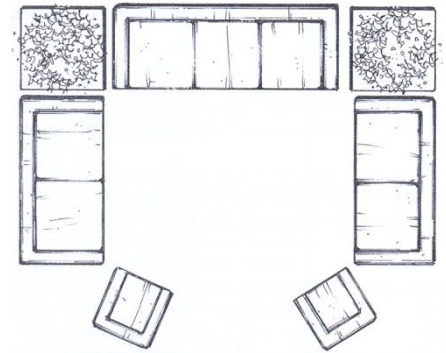
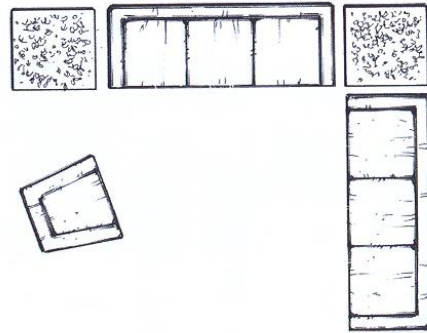
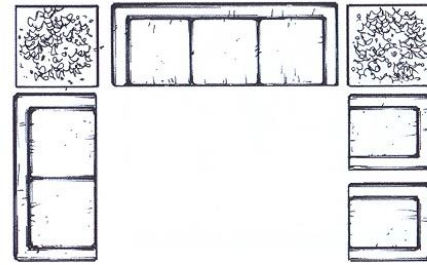
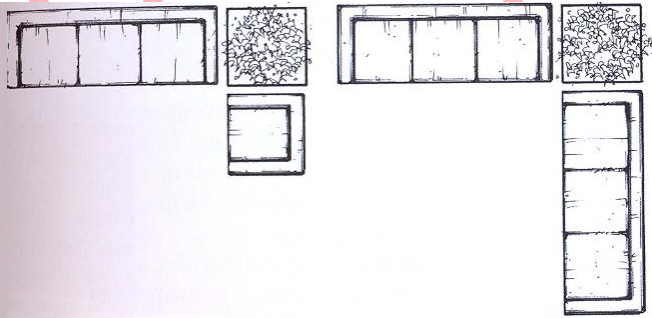

објекти што дефинираат простор -

создавање /дефинирање/ на простор со распоред на елементи /мебел/

форма и простор: организација на форма и простор

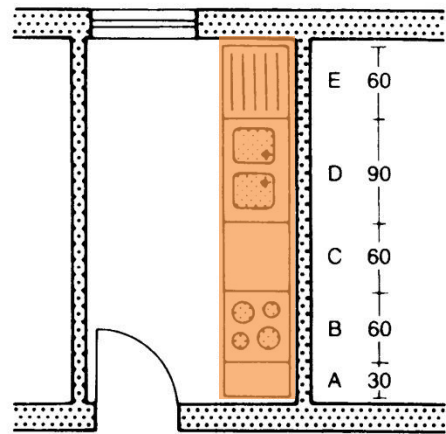

организација на форми во простор

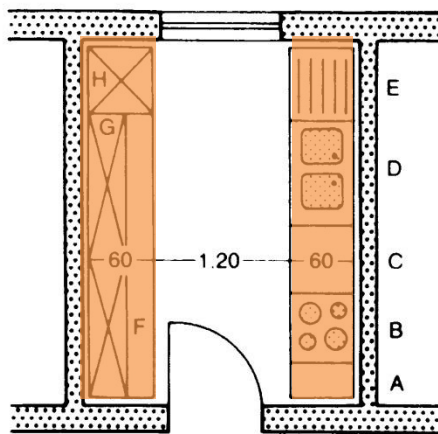
создавање /дефинирање/ на простор со распоред на мебел

форма и простор: организација на форма и простор

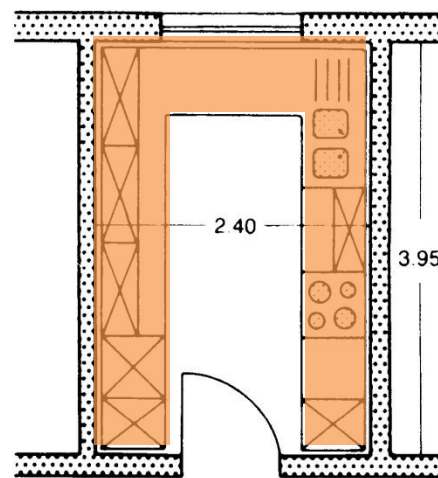
просторни организации

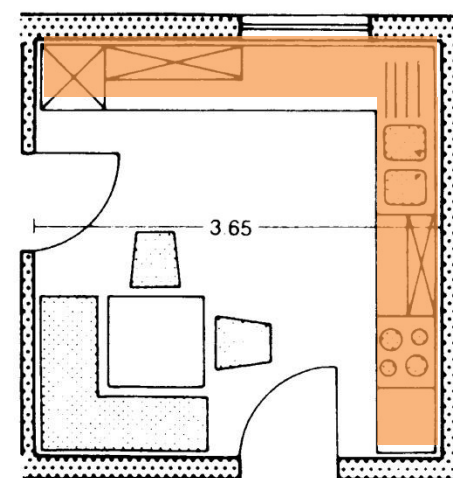
едноредна кујна

дворедна кујна

кујна во П-облик

кујна во Г-облик (агол)

организација на форми во простор

создавање /дефинирање/ на простор со распоред на мебел

АРХИТЕКТОНСКО ПРОЕКТИРАЊЕ 1

лекции по архитектура

ПРОСТОР И ТЕЛО

Сите претходно изложени ставови и укажувања се однесуваат на секој проектантски процес насочен кон создавање на простор за домување, иако методите на функционални и просторни анализи подеднакво се користат и во проектирањето на било која друга намена.

Конечно, истите се директно поврзани со тековната задача од предметот Архитектонско проектирање 1

- вежба бр.10. ПРОСТОРИ И ТЕЛО: СТАН -

ОРГАНИЗАЦИЈА НА ПРОСТОРОТ